

آزمایش ۶ و $^{\prime}$

آزمایشگاه ریزپردازنده نیم سال اول ۱۴۰۲–۱۴۰۱

> محمدمهدی چیذری — ۹۷۲۴۳۰۱۸ سید عباس میرقاسمی

سوالات تحليلي

۱. انواع وقفه در میکروکنترلر آرم را شرح دهید و نحوه تنظیم وقفه برای پایههای ورودی/خروجی را بیان کنید. آیا میتوان این وقفه را از نوع غیر قابل چشم پوشی (Non-maskable) تنظیم کرد؟ دلیل استفاده از وقفه خارجی را شرح دهید.

وقفه ها را می توان به طور گسترده به دو نوع طبقه بندی کرد: سخت افزاری و نرم افزاری سخت افزاری:

سیگنال هایی که توسط بعضی از دستگاه های خارجی مثل دکمه ها یا سنسور ها یا برخی دیگر از دستگاه های سخت افزاری به میکروکنترلر میرسد به عنوان وقفه سخت افزار شناخته میشود.

اگر سیگنال به پردازنده از برخی دستگاه های خارجی مانند دکمه یا سنسور یا برخی دیگر از دستگاه های سخت افزاری دیگر که سیگنال ایجاد می کند و به پردازنده می گوید برای انجام کار خاصی که در SRاوجود دارد ، به عنوان قطع سخت افزار شناخته می شود.

وقفه های نرم افزاری: وقفه هایی که توسط دستورالعمل ها و برنامه های نرم افزار ایجاد می شوند.

اما در یک تقسیم بندی دیگر میتوان وقفه ها را به داخلی و خارجی هم تقسیم کرد به اینصورت که: وقفه داخلی

منبع تحریک داخلی وقفه همان طور که از نامش پیداست، از المان های داخلی میکروکنترلر است. تقریبا تمامی پریفرال (Peripheral)های میکروکنترلر Stm32 دارای وقفه هستند. از جمله پریفرال هایی که دارای وقفه هستند میتوان به تایمر/کانتر، ADC، SPI، USARTاشاره نمود.

وقفه خارجي EXTI

منابع تحریک خارجی وقفه بر روی GPIO ها فعال می شود. این نوع منبع تحریک وقفه که انحصارا آن را EXTI می نامند، به صورتی است که با تغیر سطح ولتاژیک GPIO مشخص وقفه فعال شده و برنامه وارد روتین وقفه می شود. راه اندازی این نوع وقفه موضوع اصلی این آموزش است.

7. آیا می توان هر پایه دلخواهی را برای اعمال وقفه خارجی استفاده کرد؟ اگر چند پایه برای وقفه خارجی فعال شوند، اولویتبندی بین این وقفهها در صورت وقوع همزمان آنها به چه صورت تعیین می شود؟

اولویت وقفه ها در میکروکنترلر، مربوط به اتفاق افتادن یک یا چند وقفه در حین اجرای روتین یک وقفهٔ دیگر و یا اتفاق افتادن دو یا چند وقفه ای با اولویت بالاتر اتفاق بیفتد، روتین دو یا چند وقفه به صورت همزمان است. اگر یک روتین وقفهٔ دوم شروع می شود و پس از اتمام اجرای روتین وقفهٔ دوم، اجرای روتین وقفهٔ اول دامه می یابد. در غیر این صورت روتین وقفهٔ دوم پس از اتمام اجرای روتین وقفهٔ اول، اجرا می شود. اگر هم روتین دو یا چند ادامه می یابد. در غیر این صورت روتین وقفهٔ دوم پس از اتمام اجرای روتین وقفهٔ اول، اجرا می شود. اگر هم روتین دو یا چند وقفه، همزمان با هم آمادهٔ اجرا شدن باشند، ترتیب اجرای آنها بر اساس اولویت وقفه است. در میکروکنترلرهای STM32، اولویت وقفه ها را می توانیم تغییر دهیم. در Reference manual میکروکنترلرهای STM32 ، در جداولی تحت عنوان table برخی از این وقفه را می توان تغییر داد.

Position	Priority	Type of priority	Acronym	Description	Address
7	: - :	1	-	Reserved	0x0000_0000
-	-3	fixed	Reset	Reset	0x0000_0004
-	-2	fixed	NMI	Non maskable interrupt. The RCC Clock Security System (CSS) is linked to the NMI vector.	0x0000_0008
-	-1	fixed	HardFault	All class of fault	0x0000_000C
-	0	settable	MemManage	Memory management	0x0000_0010
-	1	settable	BusFault	Pre-fetch fault, memory access fault	0x0000_0014
8	15	settable	EXTI2	EXTI Line2 interrupt	0x0000_0060
9	16	settable	EXTI3	EXTI Line3 interrupt	0x0000_0064

۳. تفاوت ورودی اخروجی با وقفه و سرکشی چیست؟ مزایا و معایب استفاده از هر کدام را شرح دهید.

در سرکشی به طور مداوم در یک while باید بچرخیم و چک کنیم که آیا دکمه ای کلیک شده است یا خیر و این باعث می شود پردازنده در طول این مدت در گیر شود و منابع مصرف کند اما در وقفه ها بطور مداوم در یک حلقه این را چک نمی کنیم و به محض تغییر در وردی و خروجی سرویس اینتراپت روتین آن وقفه فراخوانی می شود و ما عملکردی که میخواهیم را در این سرویس پیاده سازی کنیم و این باعث می شود در گیری پردازنده به مراتب کمتر شود و از طرفی بلافاصله بعد از تغییر آن سرویس فراخوانی می شود در صورتی که در حالت سرکشی ممکن است بعد از مدتی در حلقه به آن بخشی از کد برسیم که در حال چک کردن تغییر ورودی و خروجی ها باشد و بلافاصله نباشد.